

41 - Den intellektuella grundläggningen

Innehåll

- Sira-lektion avsnitt 41
- Den intellektuella grundläggningen
- Intellektuell fostran
- Hur islam riktar den intellektuella energin
- Intellektuell näring för barnet
- Barnets drivkrafter för att uppmuntra läsning
- Utnyttja religiösa högtider
- Sira-lektion avsnitt 41
- Den intellektuella grundläggningen
- Pedagogiska metoder och principer

I Guds, den Nåderikes, den Barmhärtiges namn. Må Guds frid och välsignelser vara över vår mästare Muhammed, hans familj och följeslagare.

Vi fortsätter att sitta vid Muhammeds ﷺ bord, och idag, om Gud vill, stannar vi vid **fostran av intellektet**. Intellektet är en av de största energierna människan besitter. Islam höjde dess status, värde och betydelse, uppmanade till att bevara det och gjorde det till en av de

största gåvorna till människan. Det finns ingen religion som likt islam har ägnat sådan omsorg åt intellektet och kallat till att aktivera det och öppna det.

Ordet *'aql* (intellekt) och dess olika former förekommer **70 gånger i Koranen**. Och verserna som uppmanar till reflektion, eftertanke och betraktelse av universum, horisonterna och historiens händelser är så många att det tydligt visar att islam har gett intellektet en särskild omsorg. Islam öppnade universums bok på vid gavel och kallade till att betrakta och reflektera:

”Säg: Se vad som finns i himlarna och på jorden! Men varken tecknen eller varningarna hjälper ett folk som inte tror.”

(Koranen 10:101)

Intellektuell fostran

Koranen lade fram en särskild metod för intellektuell fostran, och Profeten ﷺ följde denna metod i sin fostran av följeslagarna. Några av denna methods byggstenar är följande:

1. Islam renade intellektet från falska idéer

Islam lade fram den korrekta metoden för att fostra intellektet genom att tömma det på idéer som inte bygger på visshet, utan på:

- blind tradition
- gissningar
- efterföljande utan insikt
- antaganden

Islam kritiserade de som blint följde sina förfäder:

”De sade: ’Vi fann våra fäder följa en viss väg, och vi följer i deras spår.’”

Och Han kritiserade andra som sade:

”Vi följer det vi fann våra fäder följa — även om deras fäder inte förstod något och inte var vägleda?”

Han kritiserade också de som följer antaganden:

”Sannerligen, antaganden hjälper inte mot sanningen i något avseende.”

Islam befalldes att man ska **undersöka och verifiera** varje sak innan man tror på den eller handlar efter den:

”Följ inte det du inte har kunskap om. Sannerligen, hörseln, synen och hjärtat — alla dessa kommer att hållas ansvariga.”

Detta för att människan ska känna tyngden av sitt ansvar och inte ta saker för givna utan prövning, eftersom hon kommer att hållas ansvarig för dem.

2. Islam kallade intellektet till att reflektera över universums lagar

Islam uppmanade intellektet att reflektera över universums lagar som fungerar med en precision och ordning som aldrig brister. Genom att tänka över dessa lagar präglas intellektet av:

- noggrannhet
- organisation
- medvetenhet om Skaparen och Hans styre

Jordens rotation, solens bana och himlakropparnas rörelser är inte reglerade av klockor, minuter eller sekunder — de är reglerade av **ljusets hastighet**, som färdas mer än 180 000 km per sekund.

Att betrakta denna häpnadsväckande precision tränar intellektet att vara noggrant. Varje liten brist i tänkandet leder till många fel. Om något liknande skulle ske i universum skulle det kollapsa och himlakropparna falla samman.

Därför är det passande att människan, när hon ser denna precision och sammanhållning, försöker **ordna sina tankar och knyta ihop dem korrekt**.

Hur islam riktar den intellektuella energin

Muslimerna lärde sig denna noggrannhet i tänkandet under de tidiga århundradena, och de nådde vetenskapliga upptäckter genom vilka de överträffade andra nationer — något som bevisade deras intellektuella styrka och precision i tänkandet.

Islam riktade också den intellektuella energin mot Guds rike och mot att betrakta Hans tecken:

”Säg: Se vad som finns i himlarna och på jorden.”

”Sannerligen, i skapelsen av himlarna och jorden och i växlingen mellan natt och dag finns tecken för dem som har förstånd — de som minns Gud

stående, sittande och liggande på sina sidor och som reflekterar över skapelsen av himlarna och jorden: 'Vår Herre, Du har inte skapat detta förgäves. Prisad är Du! Skydda oss därför från Eldens straff.'"

De reflekterar inte med en kall, neutral reflektion enbart för kunskapens skull, utan de ser genom denna reflektion Skaparens storhet. Hjärtan och själar brinner av lovprisning och underkastelse inför Hans befallningar, upphöjd är Han.

Islam riktar också den intellektuella energin mot att reflektera över visdomen bakom det Gud har föreskrivit:

"I livet finns vedergällning, ni som har förstånd, så att ni må bli gudsmedvetna."

"Och för de frånskilda kvinnorna finns en gåva enligt det som är rimligt — en rättighet för de gudsmedvetna. Så klagör Gud sina tecken för er, så att ni må förstå."

I lagstiftningen finns situationer som kräver att intellektet används, att man förstår visdomen och den övergripande kopplingen mellan lagarna, så att saker och ting löper enligt rättvisa och korrekthet.

Islam kallade också intellektet till att reflektera över Guds lagar i skapelsen och över nationers, folks och staters tillstånd genom historien:

"Säg: Res omkring på jorden och se hur slutet blev för dem som förnekade."

"Vi har låtit generationerna före er gå under när de begick orätt."

"Säg: Res omkring på jorden och se hur slutet blev för förbrytarna."

Detta är en återkommande uppmaning som insisterar på att människor ska betrakta och reflektera över dem som levde före dem, och att studera orsakerna till undergång och överlevnad i samhällen på ett medvetet sätt. Detta är inte en uppmaning att memorera historia eller att studera den för nöjes skull, utan en uppmaning att betrakta, dra lärdom och ta nytta av mänsklighetens och tidigare nationers erfarenheter — att förstå faktorerna bakom utveckling, uppgång och etablering av samhällen.

Ett budskap till mödrar och uppfostrare

Innan vi avslutar vill jag rikta ett budskap till mina döttrar, systrar, mödrar och uppfostrare. Jag vill uppmärksamma er på att fostran av den unga generationen inte enbart är fysisk fostran — att ta hand om kroppen, ge mat, dryck och kläder. Det är en **integrerad fostran** som omfattar:

- själen
- kroppen
- intellektet

...så att barnet når fulländning och blir en löpande välgörenhet (sadaqah jariyah) för dig till tidens slut.

De flesta mödrar fokuserar i uppfostran på barnets kropp och på att tillgodose alla materiella och världsliga behov. Men att bilda intellektet, stärka tankeförmågan och vidga barnets horisonter och förståelse — det är få föräldrar som verkligen ägnar omsorg åt detta.

Intellektuell näring för barnet

Det måste finnas intellektuell näring för barnet — detta är ditt ansvar tillsammans med fadern. Barnets intellekt är en behållare; intellektet i allmänhet är en tom behållare som måste fyllas med nyttig kunskap, kultur, fokus på Koranen och den älskade Profetens ﷺ sira, utöver annan nödvändig kunskap. Det är också viktigt att välja vänner åt barnet som utmärker sig genom sin islamiska bildning.

Om du vill ha ett rättfärdigt barn som blir en fortsättning av dig efter din död, måste du ta hand om barnets intellekt. Det bör finnas ett bibliotek i hemmet, även om det är litet, som innehåller böcker, berättelser och intressanta tidskrifter. Fadern och modern måste vara läsare, för barnets ögon är riktade mot sina föräldrar — om boken är viktig för dem, kommer barnet att efterlikna dem. Det finns vissa bibliotek och förlag som har börjat intressera sig för barn, om än i liten utsträckning, och publicerar berättelser, tidskrifter och böcker som barnet behöver. Trots att det är lite är det ändå lovande.

Välj för ditt barn berättelser med ett meningsfullt och pedagogiskt innehåll som höjer barnets moral, och som passar dess ålder och intellekt. De bör vara vackert utformade, med lämpliga färger, stora bokstäver och bilder. Gå gradvis fram med barnet i läsningen för att plantera kärleken till läsning i dess hjärta. Börja i början med enbart en bilderbok, sedan en bilderbok där varje sida innehåller två ord, sedan en bilderbok där varje sida innehåller en rad, och så vidare.

Barnets intressen för att uppmuntra läsning

Ta hänsyn till barnets intressen för att uppmuntra det till läsning. Barnet kan till exempel älska djurberättelser; efter en tid kan det börja tycka om

fantasiberättelser, äventyr och hjältesagor, och så vidare. Tvinga inte ditt barn att läsa berättelser eller ämnen som det inte tycker om.

Avsätt en bra och uppmuntrande plats i hemmet för läsning — med tillräcklig belysning och bekvämlighet — så att barnet läser och älskar platsen där det läser. Vissa brukade locka sitt barn med en gungstol för läsning.

Avsätt tid åt ditt barn då du läser spännande och fängslande berättelser för det, även om barnet redan kan läsa, för att plantera kärleken till läsning i dess själ. Låt läsningen vara uttrycksfull, med rörelser och gestaltning av betydelsen. Gör den till en form av nöje, använd olika röster och gör lässtunden till en rolig stund. Försök att diskutera med barnet om det du läst, ställ några frågor och samtala med det på ett enkelt sätt. Låt detta ske minst två gånger i veckan.

Utnyttja religiösa högtider

Utnyttja högtider och tillfällen för att göra barnet förtjust i läsning. Det finns många tillfällen inom familjen — använd dem för att väcka barnets kärlek till läsning, för barnet är din fortsättning och ditt liv som inte kommer att upphöra. Utnyttja högtiderna genom att ge barnet passande berättelser och böcker som gåva, liksom när barnet lyckas eller utmärker sig i sina studier.

Utnyttja de religiösa högtiderna — hajj, fastan, Eid al-Adha, Ashura' — för att ge barnet fängslande berättelser om dessa tillfällen.

Utnyttja också möjligheterna vid utflykter, resor och besök — som ett besök på djurparken till exempel: läs berättelser för barnet om dessa djur, prata med barnet om dem och om vilka djur det tycker om.

Dessa praktiska steg hjälper till att mogna barnets intellekt och vidga dess förståelse från tidig ålder, om du vill att ditt barn ska bli rättfärdigt och be för dig efter din död.

Och all lovprisning tillhör Gud, världarnas Herre.

KORANEN & SUNNAH

- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)

41 - Den intellektuella grundläggningen

- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)
- [Sättet att Be efter den Utsatta Tiden](#)
- [Bestämmelserna om att be en obligatorisk bön före dess bestämda tid](#)
- [Fudayl ibn 'Iyād om ahl al-Sunnah och ahl al-Bid'ah](#)
- [Botemedlet för den Muslimska Ummah](#)
- [Salafiyah är inte en ny kallelse](#)
- [Den stora massan av muslimer](#)
- [Förklaringen och innebörden av profetens namn](#)